Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

Rok VII Warszawa, dnia 21 października 1949 r. Nr 12

T R E Ś Ć:

12.

OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 3 września 1949 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej na obszarze całego Państwa układowi zbiorowemu pracy w prywatnym przemyśle spożywczym.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego w Polsce zgłosił na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej na obszarze całego Państwa układowi zbiorowemu pracy w prywatnym przemyśle spożywczym zawartemu dnia 14 maja 1949 r.:

a) po stronie pracowników przez Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Spożywczego w Polsce,

b) po stronie pracodawców przez Związek Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Spożywczego w Warszawie.

Tekst układu podany jest w załączniku.

Przeciwko nadaniu powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej można wnieść sprzeciw do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy I Okręgu (Warszawa, Plac Dąbrowskiego 1) w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

1 załącznik

Dyrektor Departamentu Płac
(—) Inż. *Edmund Czarnowski*

Zał. do obw. M.P. i O.S. z dn. 3.9.1949 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

zawarty między Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Spożywczego, mającym siedzibę w Łodzi, przy Al. Kościuszki Nr 32, reprezentującym pracowników zatrudnionych we wszystkich przedsiębiorstwach należących do Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Spożywczego w Warszawie z jednej strony i Związkiem Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Spożywczego, mającym swą siedzibę w Warszawie, ul. Piękna Nr 22 z drugiej strony.

Rozdział I.

Cel, zasięg i czas trwania układu.

Art. 1.

1. Układ niniejszy obejmuje teren całego kraju:
   a) ustala warunki pracy i płacy pracowników fizycznych i umysłowych, zatrudnionych we wszystkich przedsiębiorstwach należących do Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Spożywczego,
   b) określa wzajemne zobowiązania uczestników podpisujących układ,
   c) reguluje stosunki pomiędzy Związkiem a Zrzeszeniami.
2. Przez użyte w układzie określenie „Pracodawca“ należy rozumieć zarówno osoby fizyczne jak i prawne, samoistnie prowadzące przedsiębiorstwa, przez „Związek“ — właściwe organa Związku Zawodowego.

Art. 2.

1. Układ niniejszy obowiązuje we wszystkich zakładach pracy objętych organizacjami, których uczestnicy układ ten podpisują i dotyczy wszystkich zatrudnionych w tych zakładach pracowników fizycznych i umysłowych.
2. Układ niniejszy zostaje zawarty na czas od 1 kwietnia 1949 r. do 31 grudnia 1949 r.
3. Układ niniejszy lub poszczególne jego postanowienia mogą być wypowiedziane przez każdą ze stron na 3 miesiące z góry. Wypowiedzenie winno być dokonane listem poleconym najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.
4. W piśmie zawierającym wypowiedzenie, uczestnik wypowiadający określi, czy wypowiedzenie dotyczy całego układu, czy poszczególnych jego postanowień.
5. W przypadku całkowitego lub częściowego wypowiedzenia układu uczestnicy przystąpią niezwłocznie do zawarcia układu w całości lub tej części, której wypowiedzenie dotyczyło.
6. Jeżeli pertraktacje, prowadzone między stronami w okresie wypowiedzenia nie doprowadzą do podpisania nowego układu lub jego części w zamian części wypowiedzianej, układ dotychczasowy w całości lub odpowiedniej części obowiązuje nadal, nie dłużej jednak aniżeli przez czas 1 miesiąca od chwili, kiedy okres wypowiedzenia poprzedniego układu zakończył się.

Rozdział II.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników.

Art. 3.

1. Przyjmowanie do pracy i zwalnianie pracowników należy do pracodawcy po uprzednim uzgodnieniu na piśmie z Radą Zakładową lub Delegatem, zgodnie z dekretem o Radach Zakładowych. Nie dotyczy to osób na stanowisku dyrektora (kierownika) zakładu pracy i jego zastępcy.
2. W przypadku nie osiągnięcia uzgodnienia przy przyjmowaniu i zwalnianiu pracowników z Radą Zakładową lub delegatem spór zostanie przekazany do ostatecznego rozstrzygnięcia Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy właściwym Inspektorze Pracy.

3. Przy przyjmowaniu nowych pracowników winien pracodawca wraz z Radą Zakładową lub Delegatem dać pierwszeństwo przy równych kwalifikacjach członkom Związku Zawodowego, zdemobilizowanym wojskowym, członkom rodzin zmobilizowanych, uczestnikom walk o wolność narodów ujarzmionych, osieroconym członkom ich rodzin, repatriantom oraz utrzymującym liczną rodzinę.

Art. 4.

1. Pracownik, będący członkiem Zarządu Związku lub powołany przez Związek do pełnienia zadań państwowych lub społecznych może być zwolniony z pracy tylko z ważnych przyczyn lub z winy pracownika, w każdym przypadku za uprzednią zgodą Związku. W razie nieuzgodnienia sprawa ulega przekazaniu do Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy właściwym Inspektorze Pracy.
2. Umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana, ani rozwiązana z powodu powołania pracownika do wykonania powszechnego obowiązku przysposobienia zawodowego, w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“, jak również w okresie między powołaniem a wykonaniem tego obowiązku.

Rozdział III.

Płace

Art. 5.

1. Płace pracowników fizycznych oparte są na następujących systemach płac:
   a) akord,
   b) dniówka względnie stawka godzinowa,
   c) dniówka z premią.

   Przy każdym z tych systemów stosowane mogą być premie określone odrębnymi regulaminami uzgodnionymi z Zarządem Głównym Związku Zawodowego, podpisanego pod niniejszym układem.
2. Płace pracowników umysłowych oparte są na miesięcznym systemie wynagrodzenia.
3. System płac, tabela płac, tabela zaszeregowania z wyjaśnieniami dotyczącymi sposobu zaszeregowania, sposobu obliczania płacy akordowej, określenie norm pra-

cy oraz regulamin premiowania podane są w załącznikach do niniejszego układu, stanowiących jego integralną część.

4. Ustalenie norm w dostosowaniu do warunków istniejących w danym zakładzie pracy winno być dokonane wspólnie przez pracodawcę i Radę Zakładową lub Delegata, przy czym porozumienie takie musi być zatwierdzone przez terenowo właściwe Zrzeszenie oraz oddział Związku Zawodowego i przesłane w oryginale do Zarządu Głównego Związku Zawodowego i Związku Zrzeszeń.

Art. 6.

1. Wypłata wynagrodzenia winna być dokonywana w czasie oznaczonym w regulaminie pracy:
   a) dla pracowników fizycznych przynajmniej raz na tydzień,
   b) dla pracowników umysłowych przynajmniej raz na miesiąc.
2. Jeżeli wypłata wynagrodzenia przypada na niedzielę lub ustawowe święto, to należy ją przełożyć na poprzedzający dzień powszedni.
3. Wynagrodzenie winno być wypisane wyraźnie na karcie (kopercie) zarobkowej. Ilość dniówek względnie godzin płatnych na dniówki lub w akordzie, jako też wynagrodzenie dniówkowe, akordowe i premiowe należy podać na tej karcie oddzielnie.
4. Wypłata winna być dokonana w dniach wypłaty ustalonych dla danego zakładu pracy lub branży w taki sposób, by została zakończona najpóźniej w ciągu 1 godziny od chwili zakończenia pracy w dniu wypłaty.

Art. 7.

Przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę winna być przestrzegana zasada równej płacy za równą pracę w stosunku do wszystkich pracowników nie wyłączając kobiet i młodocianych. Jako podstawę do obliczania wynagrodzenia należy przyjmować faktycznie wykonywaną funkcję i wydajność pracy, a nie wiek, płeć lub formalne dowody kwalifikacyjne.

Art. 8.

W przypadku stosowania wynagrodzenia akordowego, pracodawca winien podać pracownikowi na piśmie przed przystąpieniem pracownika do każdej pracy w akordzie wysokość na-

leżnego mu wynagrodzenia za daną pracę w sposób jasny i nie wzbudzający wątpliwości.

Art. 9.

Pracownicy fizyczni pracujący na akord, którzy z przyczyn od nich niezależnych nie osiągnęli zarobku odpowiadającego stawce dniówkowej, względnie godzinowej, otrzymują zapłatę dniówkową względnie godzinową wg kategorii wynikającej z osobistego zaszeregowania.

Art. 10.

Za czas stracony w zakładzie pracy z powodu postoju niezależnego od pracownika, winien on otrzymać zapłatę dniówkową względnie godzinową wynikającą z osobistego zaszeregowania wraz z dodatkiem wyrównawczym, o ile dodatek taki istnieje.

Art. 11.

1. Za normalną pracę nocną przysługuje dodatek nocny wynoszący za każdą przepracowaną godzinę 10% stawki godzinowej wynagrodzenia, wynikającego z osobistego zaszeregowania pracownika.
2. Za normalną pracę nocną uważa się zmianę obejmującą czas pomiędzy godz. 22-gą i godz. 6-tą.
3. Za pracę w niedziele i święta uważa się czas od godziny 6-tej dnia świątecznego do godz. 6-tej następującego po nim dnia roboczego.

Art. 12.

1. Za pracę w godzinach nadliczbowych przysługują następujące dodatki: 50% za pracę w dwóch pierwszych godzinach nadliczbowych, 100% za pracę w trzeciej i następnych godzinach nadliczbowych oraz za pracę nadliczbową w godzinach nocnych.
2. Za podstawę obliczenia dodatku za godziny nadliczbowe przyjmuje się stawkę godzinową, wynikającą z osobistego zaszeregowania wraz z dodatkiem wyrównawczym, jeżeli w zakładzie pracy dodatek taki istnieje.
3 Przy nocnej pracy w godzinach nadliczbowych dodatki powyższe oblicza się od wynagrodzenia podanego w Art. 11 układu.

Art. 13.

Za każdą godzinę pracy w niedziele i święta ustawowe przysługuje dodatek w wysokości 100% godzinowej stawki, wy-

nikającej z osobistego zaszeregowania wraz z dodatkiem wyrównawczym, jeżeli w zakładzie pracy dodatek taki istnieje.

Art. 14.

Zarobek za godziny nadliczbowe oraz podwyżki powyższe dla pracowników płatnych miesięcznie winny być obliczone przy założeniu, że miesiąc ma 200 godzin roboczych t. zn., że aby otrzymać zarobek godzinowy, należy zarobek miesięczny podzielić przez 200.

Art. 15.

1. Pracownikowi w razie podróży służbowej lub delegacji służbowej (zlecenie przez zakład pracy czasowego pełnienia czynności poza miejscowością stałego miejsca pracy) należą się diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów w/g powszechnie obowiązujących przepisów w przemyśle państwowym.
2. Pracownik fizyczny oddelegowany do pracy poza stałe miejsce zatrudnienia:
   a) przebywający do 12 godzin otrzymuje ½ diety,
   b) przebywający ponad 12 godzin otrzymuje całą dietę oraz wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, w przypadku pracy w godzinach nadliczbowych.
3. Ponadto pracownicy delegowani na okres czasu przekraczający 1 miesiąc mają prawo do zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca pracy i z powrotem 1 raz w miesiącu oraz do otrzymania bezpłatnego urlopu o wymiarze 1 dnia za każdy przepracowany w delegacji miesiąc.

Zaopatrzenie dodatkowe.

Art. 16.

Pracodawca zwraca pracownikowi poniesione opłaty szkolne za jego dzieci, uczęszczające do szkół prywatnych na podstawie pokwitowań wystawionych przez kierownictwo szkoły, o ile na danym terenie brak jest szkół państwowych, względnie brak jest miejsca w szkole państwowej. Konieczność umieszczenia dziecka w szkole prywatnej musi być umotywowana zaświadczeniem szkoły państwowej, stwierdzającej niemożność przyjęcia.

Art. 17.

1. Pracodawca winien ułatwić pracownikowi dokształcanie się poza pracą w wykonywanym przez niego zawodzie.
2. Pracodawca zwraca kształcącym się pracownikom młodocianym ponoszone przez nich opłaty szkolne w/g tych samych zasad jak dla dzieci pracowników.

Art. 18.

1. Pracodawca obowiązany jest wydać każdemu pracownikowi bezpłatny deputat węglowy w wysokości:
   a) dla utrzymujących rodzinę 2 tony rocznie,
   b) dla samotnych 0,8 tony rocznie.
2. Deputat węglowy otrzymują pracownicy tych branż, dla których przewidziany on jest układami dla przemysłu państwowego.
3. W przypadku niemożności wydania deputatu węglowego w/g pkt. 1 pracodawca wypłaca ekwiwalent gotówkowy, licząc po 4.000.— zł za tonę. Ekwiwalent pieniężny pracownik otrzymuje w stosunku miesięcznym.
4. Termin wydania deputatu węglowego ustala pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową (Delegatem).

Czas pracy.

Art. 19.

1. Normalny czas pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na mocy umowy w przedsiębiorstwach handlowych oraz innych zakładach pracy wynosi najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin i nie może przekraczać 46 godzin na tydzień. Wszelkie dalsze dodatkowe godziny pracy opłacane są jako godziny nadliczbowe w/g przepisów Art. 12.
2. Dniami wypoczynkowymi i wolnymi od pracy są niedziele i ustawowe dni świąteczne.
3. Do czasu pracy młodocianych wlicza się godziny nauki zawodowej lub dokształcającej w szkole dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów w liczbie 18 godzin tygodniowo, niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego czy też poza godzinami.
4. Zatrudnianie w godzinach nadliczbowych pracowników młodocianych jest niedozwolone.

Art. 20.

1. Czas rozpoczęcia i ukończenia pracy oraz przerwy wypoczynkowe ustalone będą przez pracodawcę w porozumieniu z Radą Zakładową lub Delegatem.
2. Przerwy w pracy na skutek warunków szczególnie szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia opłacane są przez pracodawcę jak za normalny czas pracy.

Art. 21.

Przedłużenie czasu pracy lub prowadzenie pracy w niedzielę lub dzień świąteczny, niezależnie od uzyskania zezwoleń właściwych władz winno być uzgodnione z Radą Zakładową lub Delegatem. W przypadku konieczności przedłużenia czasu pracy na okres dłuższy niż cztery dni wymagana jest ponadto uprzednia zgoda Związku.

Art. 22.

W zakładach pracy lub ich oddziałach o ruchu ciągłym pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową ustali schemat i wykaz imienny pracowników, w/g którego dzień wypoczynkowy dla poszczególnych pracowników zostanie przesunięty na dzień powszedni. W każdym razie pracownik winien co trzecią niedzielę mieć wolną od pracy.

Miejsce pracy, narzędzia i ubrania robocze.

Art. 23.

1. Pracodawca przyjmując pracownika obowiązany jest wskazać miejsce pracy oraz przydzielić narzędzia pracy.
2. Narzędzia wymagające naprawy wskutek normalnego zużycia naprawia się na koszt zakładu pracy. Narzędzia, które przez normalne właściwe używanie stały się nieużyteczne zamienia się na nowe za zwrotem zniszczonych.

Art. 24.

Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu narzędzi pracy i winien zwrócić koszty tych przedmiotów, jeżeli uległy one uszkodzeniu lub utracie z jego winy lub niedbalstwa. Koszt tych narzędzi ustala pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową (Delegatem), biorąc pod uwagę czas użytkowania i stopień użycia narzędzi lub ubrania.

Art. 25.

Pracodawca obowiązany jest do wskazania pracownikowi miejsca na przechowanie garderoby osobistej, ubrania roboczego, ochronnego lub narzędzi pracy, należycie zabezpieczonego przed kradzieżą i zniszczeniem.

Art. 26.

Jeżeli pracownik został przyjęty z własnymi narzędziami pracy należy mu się wynagrodzenie za ich zużycie w wysokości, ustalonej przez pracodawcę i Radę Zakładową lub Delegata, odpowiadającej cenom rynkowym.

Rozdział IV.

Akcja socjalna, kulturalna i oświatowa.

Wczasy pracownicze.

Art. 27.

1. Celem podniesienia warunków materialnych, zdrowotnych i kulturalnych ogółu pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach podległych Zrzeszeniom prywatnego przemysłu oraz członków ich rodzin — wprowadza się obowiązek świadczenia pracodawcy na rzecz Akcji Socjalnej.
2. Wysokość świadczeń pracodawcy na powyższe cele dla zakładów pracy objętych niniejszym układem ustala się w wysokości 8% od sum wypłacanych pracownikom zarobków brutto płatne od 1.IV.1949 r. do dnia 31.XII. 1949 r.

Art. 28.

1. Pracodawcy obowiązani są uiszczać opłaty wymienione w Art. 27 jednocześnie ze składkami na ubezpieczenia społeczne do właściwej instytucji ubezpieczeń społecznych. Wszelkie rozstrzygnięcia co do podstawy wymiaru składek za ubezpieczenia społeczne obowiązują i dla podstawy wymiaru opłat na Akcję Socjalną.
2. Instytucje ubezpieczeń społecznych są władne zaliczać dokonane przez pracodawców opłaty przede wszystkim na Akcję Socjalną, choćby wpłata była zadeklarowana na pokrycie składek ubezpieczeniowych.
3. Pracodawcy wyrażają niniejszym zgodę, aby przypadające od nich opłaty na Akcję Socjalną w razie nie-

uiszczenia w terminie ulegały przymusowemu ściąganiu w tym samym trybie i na tych samych zasadach co i składki za ubezpieczenia społeczne.

Art. 29.

Pracodawca obowiązany jest zwrócić pracownikowi udającemu się na urlop, lecz nie do domu wczasów, różnicę między ceną normalnego biletu kolejowego w obydwie strony, a ceną takiegoż biletu ustaloną przepisami taryfowymi dla pracowników zatrudnionych w przemyśle państwowym.

Urlopy.

Art. 30.

1. Pracownicy fizyczni otrzymują płatne urlopy w/g następujących zasad:
   a) po roku nieprzerwanej pracy urlop 12-dniowy,
   b) po 3 latach nieprzerwanej pracy w danym zakładzie urlop 15-dniowy,
   c) po 10 latach nieprzerwanej pracy w danym zakładzie urlop 1-miesięczny,
   d) dla pracowników umysłowych po półrocznej pracy nieprzerwanej 14 dni urlopu, po rocznej pracy łącznie w danym zakładzie 1-miesięczny urlop,
   e) dla pracowników młodocianych po półrocznej pracy w danym zakładzie 7 dni urlopu, po rocznej pracy w danym zakładzie 14 dni urlopu,
   f) pracownicy fizyczni, którzy z powodu zbyt krótkiego okresu zatrudnienia nie nabyli prawa do urlopu na podstawie obowiązujących przepisów prawnych otrzymują w razie zwolnienia z pracy dodatek urlopowy w wysokości 2,7% od sumy wynagrodzenia za czas przepracowany w danym zakładzie pracy.
2. Za dzień urlopowy przy urlopach 7, 12, 14, 15-dniowych uważa się wyłącznie dzień pracy, dni świąteczne podczas urlopu nie są wliczane do czasu urlopu. Przy miesięcznym urlopie liczy się kolejno następujące po sobie dni kalendarzowe poczynając od ostatniego dnia pracy.
3. Pracownik nie może zrzec się prawa do korzystania z urlopu w zamian za wynagrodzenie dodatkowe, wypłacane mu przez pracodawcę, a pracodawca obowiązany

jest umożliwić pracownikowi wykorzystanie urlopu w danym roku kalendarzowym.

4. Urlopu kuracyjnego (zdrowotnego) nie wolno zaliczać na poczet urlopu wypoczynkowego.
5. Młodociani winni otrzymać urlopy w miesiącach wakacji szkolnych.
6. Lista urlopowa winna być uzgodniona z Radą Zakładową lub Delegatem.
7. Okres urlopowy nie może być dzielony bez zgody pracownika.
8. Nabytego prawa do urlopu pracownik nie traci nawet, gdyby nie upominał się o urlop.
9. O ile pracownicy w drodze zwyczajowej uzyskali korzystniejsze warunki urlopowe od przewidzianych w niniejszym układzie, obowiązują one nadal.
10. Rozwiązanie z pracownikiem umowy o pracę przed udzieleniem mu nabytego urlopu, powoduje wypłacenie mu odszkodowania za urlop.
11. Rozwiązanie umowy o pracę przez zakład pracy lub przez pracowników i nawiązanie jej na nowo w ciągu najbliższych trzech miesięcy nie uważa się za przerwę w umowie o pracę, pozbawiającą pracownika prawa do korzystania z urlopu.
12. Pracodawca nie może udzielić pracownikowi urlopu w miesiącach marcu i listopadzie chyba, że pracownik zgłosi życzenie skorzystania z urlopu w tych miesiącach.

Art. 31.

Przerwy w zatrudnieniu, spowodowane wykonywaniem powszechnego obowiązku przysposobienia zawodowego w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" nie powodują ograniczenia uprawnień do urlopu. Przerwy te wlicza się do okresu pracy, uzasadniającego prawo do urlopu.

Art. 32.

Za przerwy w pracy nie uważa się nieobecności pracownika podczas okupacji na skutek:

1) zarządzenia władz niemieckich,
2) przebywania w obozie koncentracyjnym lub w więzieniu z przyczyn ideowych,
3) udziału w walkach partyzancko-wyzwoleńczych,
4) służby w wojsku polskim, lub w armii sojuszniczej,

5) przesiedlenia, wysiedlenia oraz wywiezienia przymusowego za roboty,
6. pobytu w niewoli.

Art. 33.

Wynagrodzenie za dzień urlopowy oblicza się przez podzielenie rzeczywistego zarobku pracownika fizycznego z ostatnich trzech miesięcy kalendarzowych przez ilość dni przez niego w tym okresie rzeczywiście przepracowanych.

Art. 34.

Repatriantom i reemigrantom dawniej stale zamieszkałym poza granicami Polski dolicza się do obecnej podstawy urlopu udokumentowany czas, przepracowany zagranicą, jeżeli po powrocie do kraju zgłosili się do pracy w tym samym zawodzie.

Art. 35.

W razie powołania do czynnej służby wojskowej przysługuje pracownikowi, który przepracował w zakładzie pracy przynajmniej 6 miesięcy, odprawa w wysokości 2-tygodniowego wynagrodzenia, a po przepracowaniu w zakładzie 1 roku w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia obliczonego w/g zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

Art. 36.

Pracownik po odbyciu obowiązkowej służby wojskowej winien być przyjęty do pracy w przedsiębiorstwie, z którego został powołany do wojska na równorzędne stanowisko i warunki w stosunku do tych, jakie miał przed powołaniem do wojska, chyba, że nie stawił się do pracy bez ważnych powodów w ciągu 2-tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej.

Art. 37.

Pracownicy wykonujący powszechny obowiązek przysposobienia zawodowego w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" w zakresie wykonania pracy dorywczej, której czas nie przekracza 3 dni w ciągu miesiąca, zachowują prawo do wynagrodzenia od pracodawcy w wysokości obliczonej jak za czas urlopu.

Urlopy okolicznościowe.

Art. 38.

Pracownicy otrzymują urlopy okolicznościowe płatne w/g zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, a w szczególności w następujących przypadkach:

a) własnego ślubu — 2 dni urlopu,
b) urodzenia się dziecka — 2 dni urlopu,
c) pogrzebu małżonka, dziecka, rodziców — 2 dni urlopu,
d) ślubu dziecka — 1 dzień urlopu,
e) stawiennictwa przed Komisją Wojskową — 1 dzień, a po przedstawieniu świadectwa z wojskowej Komisji Lekarskiej w razie potrzeby na dalsze dni,
f) w dniach składania egzaminów szkolnych w oparciu o przedłożone zaświadczenia dyrekcji szkół.
g) w innych wypadkach usprawiedliwionych, jak np. klęski żywiołowe (pożar, powódź) po przedstawieniu odpowiednich zaświadczeń.

Urlopów okolicznościowych nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

Ochrona i higiena pracy.

Art. 39.

Pracodawca obowiązany jest urządzić na terenie zakładu pracy punkt sanitarny, obsługiwany na każdą zmianę przynajmniej przez jednego przeszkolonego pracownika lub sanitariusza. Sanitariusz może w czasie wolnym od pracy w swoim zakresie być zatrudniony przy innej pracy odpowiadającej jego kwalifikacjom. Punkt sanitarny winien posiadać apteczkę i być zaopatrzony w narzędzia i leki niezbędne w niesieniu pomocy w nieszczęśliwych wypadkach przy pracy.

Art. 40.

1. W zakładzie pracy winny znajdować się umywalnie zaopatrzone w wodę bieżącą, ręczniki, mydło lub proszek.
2. Jeżeli umywalnia znajduje się w osobnym pomieszczeniu powinna być ogrzewana w zimnej porze roku.

Art. 41.

1. W każdym zakładzie pracy winna znajdować się czysta bieżąca woda do picia względnie w razie braku tejże, naczynia z przegotowaną wodą oraz pewna ilość kubków i urządzeń do ich płukania.
2. Przy robotach wykonywanych w wysokiej temperaturze winny być dostarczone pracownikom zamiast wody inne napoje, jak np. kawa zbożowa itp.

Art. 42.

Jeżeli zakład pracy nie posiada własnych urządzeń natryskowych lub łaźni, winien wydawać bezpłatnie każdemu pracownikowi raz na tydzień bilet do łaźni publicznej.

Art. 43.

1. Pracodawca obowiązany jest do bezpłatnego dostarczania ubrań ochronnych i roboczych. Kategorie robotników uprawnionych do otrzymania tej odzieży, normy określające ilość i rodzaj ubrań ochronnych i roboczych oraz czas na jaki zostaną one wydane, zostaną ustalone w drodze porozumienia między stronami podpisującymi układ w postaci załącznika do niniejszego układu.
2. Ubrania ochronne i robocze pozostają własnością zakładu pracy i winny być zwrócone w przypadku zwolnienia pracownika.

Art. 44.

Pranie i reperacja odzieży ochronnej i roboczej odbywa się na koszt i staraniem pracodawcy. W przypadku niemożności wypełnienia tego warunku przez pracodawcę, zwraca on tytułem kosztów prania i konserwacji poniesionych przez pracownika 450.— zł w stosunku kwartalnym.

Art. 45.

Pracownicy w czasie zatrudnienia przy pracach szkodliwych dla zdrowia winni otrzymywać staraniem zakładu pracy bezpłatnie i codziennie mleko lub inne środki odżywcze. Produkty te pracownik winien skonsumować na miejscu. Rodzaje prac szkodliwych dla zdrowia oraz ilość mleka ustalona zostanie w załączniku do niniejszego układu.

Zmiany mogą nastąpić po porozumieniu się stron i zatwierdzeniu przez Inspektora Pracy.

Nadto mają zastosowanie wszelkie instrukcje dotyczące akcji B.H.P. na tym odcinku opracowane przez Wydział B.H.P., C.R.Z.Z. i obowiązujące w przemyśle państwowym.

Art. 46.

Uprawnienia pracownika i członków jego rodziny w razie choroby, wypadku przy pracy, inwalidztwa, starości i śmierci regulują przepisy ustaw o ubezpieczeniu społecznym.

Art. 47.

Czas zużyty przez pracownika w godzinach pracy na leczenie się w zakładowym punkcie sanitarnym będzie wynagradzany na równi z czasem przepracowanym w/g stawki dniówkowej lub godzinowej.

Art. 48.

Kobieta w stanie ciąży ma prawo przerwać pracę na okres 12 tygodni (ustawowy okres ochronny), z których co najmniej 2 tygodnie powinny przypadać przed, a co najmniej 8 po porodzie, pozostałe zaś 2 tygodnie kobieta może wykorzystać dowolnie bądź bezpośrednio przed obowiązkową 2-tygodniową przerwą przed porodem, bądź po porodzie po obowiązkowej 8-tygodniowej przerwie. W okresie przerw obowiązkowych nie wolno kobiety zatrudniać nawet za jej zgodą.

Art. 49.

Kobieta w stanie ciąży zatrudniona przy uciążliwej pracy powinna być, poczynając od szóstego miesiąca ciąży, przesunięta do pracy dogodniejszej z tym, że zarobek jej nie może być niższy od dotychczasowego przeciętnego zarobku z okresu 3 miesięcy. W razie sporu decyzję co do zmiany rodzaju pracy wydaje Inspektor Pracy.

Art. 50.

1. Umowa o pracę z kobietą, która pracuje co najmniej od 3 miesięcy nie może być wypowiedziana ani rozwiązana tak w całym okresie ciąży, jak w czasie ustawowej 8-tygodniowej przerwy po porodzie.

2. Rozwiązanie umowy o pracę w okresach przewidzianych w pkt. 1 jest dopuszczalne z ważnych przyczyn lub z winy pracownicy. Rozwiązanie takie wymaga do swej ważności zgody Rady Zakładowej lub Delegata. W razie sporu strony mogą się odnieść do Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy właściwym Obwodowym Inspektorze Pracy.
   W zakładach pracy, w których nie ma Rady Zakładowej lub Delegata, rozwiązanie umowy wymaga zgody Obwodowego Inspektora Pracy.

3. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z ważnych przyczyn nie może jednak nastąpić w okresie czterech miesięcy przed porodem, chyba, że zakład pracy ulega zupełnej likwidacji.

Art. 51.

Umowa o pracę, która wygasłaby w okresie czterech miesięcy przed porodem, jeżeli zawarta jest na okres ustalony lub na okres wykonania określonej roboty, ulega przedłużeniu do dnia porodu.

Art. 52.

Zabronione jest zatrudnianie kobiet od czwartego miesiąca ciąży oraz kobiet posiadających dzieci w wieku do 18 miesięcy w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej oraz poza stałym miejscem pracy.

Art. 53.

Matkom karmiącym przysługuje prawo korzystania w ciągu godzin z dwóch półgodzinnych lub jednogodzinnej przerwy w pracy, które wlicza się do godzin pracy.

Art. 54.

W razie śmierci pracownika niezależnie od świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego, pracodawca jest obowiązany wypłacić rodzinie zmarłego odprawę pośmiertną na warunkach rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych i fizycznych.

Zwolnienie pracowników do prac społecznych.

Art. 55.

1. Pracodawca obowiązany jest zwolnić na życzenie Związku pracownika do pełnienia dorywczych społecznych obowiązków na okres nie dłuższy niż 3 dni w stosunku miesięcznym.
   Zwolnienie na dłuższy czas poza przypadkami uregulowanymi ustawami wymaga uzgodnienia między pracodawcą a Związkiem.
2. Pracodawca obowiązany jest zwolnić na żądanie Związku pracownika na dłuższy okres czasu na kursy związkowe, lub inne kursy specjalne.
3. Pracownik zwolniony przez pracodawcę dla wypełnienia państwowych lub społecznych obowiązków otrzymuje w czasie zwolnienia wynagrodzenie obliczone jak przy zapłacie za okres urlopowy. Wynagrodzenie, o którym mowa, należy się pracownikowi tylko wówczas, jeżeli za pełnienie tych obowiązków nie pobiera żadnej płacy, lub płacę niższą niż jego przeciętne wynagrodzenie w okresie pracy. W tym ostatnim przypadku pracodawca obowiązany jest do wypłacenia mu różnicy pomiędzy wynagrodzeniem przeciętnym, a pobieraną płacą.
4. Pracownik zwolniony przez pracodawcę do pełnienia państwowych lub innych społecznych obowiązków za-

chowuje prawa pracownicze. Czas pracy w tej służbie wlicza się do czasu pracy w zakładzie.

5. Pracownicy zwolnieni do spełniania państwowych lub społecznych obowiązków nie mogą sobie rościć z tego tytułu prawa do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, w niedziele, święta i do diet.

Rozdział V.

Dyscyplina pracy.

Art. 56.

Pracodawca jest obowiązany projekt regulaminu pracy przedstawić do zatwierdzenia Radzie Zakładowej lub Delegatowi i umożliwić pracownikom zapoznanie się z jego treścią. Regulaminy pracy winny być zaopatrzone w podpisy pracodawcy, Rady Zakładowej (Delegata) oraz Obwodowego Inspektora Pracy.

Art. 57.

Pracownik zobowiązany jest do ścisłego przestrzegania regulaminu pracy (Art. 56), a w szczególności do punktualnego rozpoczynania i kończenia pracy, jak również nieopuszczania pracy bez uprzedniego uzgodnienia z pracodawcą. W wypadkach nagłych pracownik winien zawiadomić pracodawcę lub jego zastępcę o opuszczeniu pracy.

Art. 58.

W przypadkach, gdy praca umowna nie wypełnia pracownikowi dnia pracy, pracodawca ma prawo dać mu pracę dodatkową, możliwie odpowiadającą jego kwalifikacjom, a w przypdkach wyjątkowych i inną z zagwarantowaniem jego płacy poprzedniej.

Art. 59.

Pracodawca ma prawo nakładania kar zgodnych z regulaminem pracy tylko za zgodą właściwego organu Związku.

Rozdział VI.

Postanowienia końcowe.

Art. 60.

Pracodawca obowiązany jest do zaopatrzenia Rady Zakładowej lub Delegata w egzemplarze niniejszego układu w ilości 1 egz. na 10 zatrudnionych, najmniej jednak 1 egzemplarz.

Art. 61.

Przewidziane niniejszym układem globalne wynagrodzenie pracownika nie może być niższe od pobieranego przez pracownika dotychczas.

Art. 62.

Spory wynikające ze stosowania niniejszego układu rozstrzyga właściwy Inspektor Pracy, co nie pozbawia pracowników prawa dochodzenia swych pretensji na drodze sądowej.

Art. 63.

Załączone do niniejszego układu załączniki stanowią jego integralną część i winny być uzgodnione i podpisane przez obie strony zawierające układ.

Art. 64.

Pracodawca obowiązany jest zwrócić pracownikowi różnicę pomiędzy ceną normalnego biletu z miejsca i do miejsca pracy a ceną takiegoż biletu, ustaloną przepisami taryfowymi dla pracowników zatrudnionych w przemyśle państwowym.

Art. 65.

We wszystkich sprawach układem niniejszym nieuregulowanych mają zastosowanie przepisy obowiązującego ustawodawstwa pracy.

Art. 66.

Integralną część niniejszego układu zbiorowego stanowią:

1) załącznik Nr 1 — tabela płac pracowników umysłowych,
2) załącznik Nr 2 — tabela zaszeregowania pracowników umysłowych,
3) załącznik Nr 3 — tabela płac i zaszeregowania pracowników działów finansowo-księgowych,
4) załącznik Nr 4 — zaszeregowanie i płace pracowników fizycznych branży cukierniczej,

5) załącznik Nr 5 — informator o zaszeregowaniu pracowników fizycznych w prywatnym przemyśle cukierniczym,
6) załącznik Nr 6 — zaszeregowanie i płace pracowników fizycznych branży surogatów kawowych i namiastek spożywczych,
7) załącznik Nr 7 — informator o zaszeregowaniu pracowników fizycznych branży surogatów kawowych i namiastek spożywczych,
8) załącznik Nr 8 — dodatek za pracę szkodliwą i uciążliwą dla zdrowia w branży surogatów kawowych i namiastek spożywczych,
9) załącznik Nr 9 — dodatek wyrównawczy dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu surogatów kawowych i namiastek spożywczych,
10) załącznik Nr 10 — zaszeregowanie i płace pracowników fizycznych w branży olejarskiej,
11) załącznik Nr 11 — informator o zaszeregowaniu pracowników fizycznych w prywatnym przemyśle olejarskim,
12) załącznik Nr 12 — dodatek wyrównawczy dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu olejarskiego,
13) załącznik Nr 13 — zaszeregowanie i płace pracowników fizycznych w branży ziemniaczanej,
14) załącznik Nr 14 — informator o zaszeregowaniu pracowników fizycznych w prywatnym przemyśle ziemniaczanym,
15) załącznik Nr 15 dodatek wyrównawczy dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu ziemniaczanego,
16) załącznik Nr 16 — dodatek za prace ciężkie i szkodliwe dla zdrowia w przemyśle ziemniaczanym,
17) załącznik Nr 17 — zaszeregowanie i płace pracowników fizycznych w branży mleczarsko-jajczarskiej,
18) załącznik Nr 18 — dodatek wyrównawczy dla pracowników fizycznych w prywatnym przemyśle mleczarsko-jajczarskim,
19) załącznik Nr 19 — informator o zaszeregowaniu pracowników fizycznych w prywatnym przemyśle mleczarsko-jajczarskim,
20) załącznik Nr 20 — tabela norm odzieży roboczej i ochronnej dla pracowników przemysłu spożywczego,

21) załącznik Nr 21 — protokół dodatkowy dla branży cukierniczej, dotyczący norm przy zawijaniu cukierków i pakowaniu herbatników.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

Związek Zrzeszeń Pryw. Przem. Spoż.

(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

Zw. Zaw. Prac. Przem. Spoż. w Polsce Zarząd Główny

Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 1

TABELA PŁAC PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Gr.	Uposaż. zasadn.	Dodatek funkcyj.	dodatek operatyw.	Razem	Dodatki lokalne	
					stołeczny	morski
I	28.000	6.000	12.500	46.500	1.900	1.600
II	25.000	4.000	11.200	40.200	1.700	1.400
III	23.000	3.000	10.300	36.300	1.600	1.300
IV	21.000	3.000	9.400	33.400	1.400	1.200
V	19.000	3.000	6.800	28.800	1.300	1.100
VI	17.000	2 000	5.800	24.800	1.200	1.000
VII	15.000	2.000	—	17.000	1.000	900
VIII	13.000	—	—	13.000	900	800
IX	11.500	—	—	11.500	800	700
X	10.000	—	—	10.000	700	600
XI	9.200	—	—	9.200	600	500
XII	8.500	—	—	8 500	500	400

Dodatek funkcyjny otrzymują pracownicy zaszeregowani od I-ej do VII-ej grupy włącznie, którzy:

a) pełnią stale funkcje kierownicze wobec zespołu pracowników i ponoszą jednostkową odpowiedzialność za całość pracy zespołowej,

b) wykonują więcej niż jedną czynność wymienioną w tabeli zaszeregowań.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

(—) *J. Lisowski*

(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 2

TABELA ZASZEREGOWANIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Stanowisko	Grupa
1. Dyrektor	1 — 3
2. Kierownik (techniczny, administr. handl., produkcji)	3 — 4
3. Starszy majster	4 — 6
4. Majster	5 — 7
5. Kierownik referatu	5 — 7
6. Magazynier	6 — 8
7. Referent	7 — 9
8. Sekretarka	7 — 9
9. Stenotypistka wykwalifikowana	7 — 9
10. Maszynistka	8 — 10
11. Pomoc biurowa	11
12. Praktykant biurowy	12

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 3

TABELA PŁAC I ZASZEREGOWANIA PRACOWNIKÓW DZIAŁÓW FINANSOWO-KSIĘGOWYCH

1. Płace.

Grupa	Uposaż. zasadn.	Dodatek funkcyjny	Dodat. operat.	Razem	Dodatki lokalne	
			35% lub 30%		stołeczny	morski
I	23.000	4.000	35% 8.000	35.000	1.600	1.300
II	21.000	3.000	7.000	31.000	1.400	1.200
III	19.000	3.000	6.500	28.500	1.300	1.100
IV	17.000	2.000	30% 5.000	24.000	1.200	1.000
V	15.000	2.000	4.500	21.500	1.000	900
VI	13.000	2.000	3.900	18.900	900	800
VII	11.500	—	—	11.500	800	700
VIII	10.500	—	—	10.500	700	600

2. Zaszeregowanie

Główny księgowy	1 — 2
Starszy księgowy	2 — 4
Księgowy, kasjer	4 — 6
Kontyści, pomoc buchalteryjna	7 — 8

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 4

ZASZEREGOWANIE I PŁACE PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH BRANŻY CUKIERNICZEJ

1. Zaszeregowanie

Każdy z pracowników fizycznych stosownie do swych kwalifikacji i pełnionych czynności zostaje zaszeregowany do od-

powiedniej grupy, zgodnie z wytycznymi, zawartymi w informatorze o kwalifikacjach i zaszeregowaniu pracowników fizycznych, będącym załącznikiem do niniejszego układu (załącznik Nr 5).

Zaszeregowanie pracowników przeprowadza kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z Zarządem Oddziału Związku Zawodowego, podpisanego pod niniejszym układem.

W wypadku różnicy zdań, spór rozstrzyga komisja powołana w tym celu przez kierownictwo zakładu pracy i miejscowy Oddział Związku Zawodowego.

2. Stawki płac

Dla poszczególnych grup obowiązują w niżej podanej wysokości stawki za roboczo- godzinę:

Grupa	Stawki na godzinę zł
I	46.—
II	49.—
III	54.—
IV	59.—
V	65.—
VI	71.—
VII	75.—
VIII	82.—

3. Zaszeregowania i płace uczniów

Młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy w charakterze uczniów winni być wynagradzani wg następujących zasad:

w pierwszym roku nauki zł 29.50 za godzinę pracy,

w drugim roku nauki wg stawki godzinowej pracowników fizycznych, zaszeregowanych do pierwszej grupy w tabeli płac,

w trzecim roku nauki wg stawki godzinowej, odpowiadającej wykonywanej pracy.

W zakładach, w których okres nauki lub przyuczenia trwa krócej niż jeden rok, uczniowi przysługuje bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia, odpowiadająca wykonywanej pracy stawka godzinowa.

Określeniem „uczeń" objęci są pracownicy, którzy przyjęci zostali do zakładu pracy na podstawie formalnie zawartej umowy o naukę w zawodzie uznanym za rzemiosło.

4. Wynagrodzenie ekspedientek i inkasentów

Pracownicy zatrudnieni w zakładach pracy w charakterze ekspedientek (sprzedawczyń) oraz inkasentów otrzymują wynagrodzenie miesięczne, wynoszące dla:

kierowniczki placówki sprzedaży	17.000.— zł
ekspedientek (sprzedawczyń) odpowiedzialnych oraz inkasentów	13.000.— „
ekspedientek (sprzedawczyń)	11.000.— „

5. Dodatek morski i stołeczny

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy, znajdujących się na obszarze miast: Gdańska, Gdyni, Szczecina, Sopot, Elbląga oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego, wolińskiego otrzymują dodatek morski wg poniższej tabeli:

Grupa	Stwka za godzinę zł
I	2.10
II	2.40
III	2.80
IV	3.20
V	3.60
VI	4.—
VII	4.50
VIII	5.—

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy, znajdujących się na obszarze miasta stołecznego Warszawy, otrzymują dodatek stołeczny wg poniższej tabeli:

Grupa	Stawka za godzinę zł
I	1.30
II	1.40
III	1.60
IV	1.80
V	2.10
VI	2.40
VII	2.70
VIII	3.—

Dodatku morskiego i stołecznego nie wlicza się do podstaw wymiaru jakichkolwiek ruchomych składników płac, t. zn. nie bierze się ich pod uwagę ani przy obliczaniu stawki akordowej

i premii, ani przy obliczaniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w nocy, w niedziele i święta. Dodatki te stanowią samoistną część wynagrodzenia pracownika fizycznego i wypłacane są za taką ilość godzin, jaką on faktycznie w ciągu miesiąca przepracował.

6. **Premiowanie.**

Pracownicy fizyczni działów produkcji: karmelarni, czekoladziarni, praliniarni, piekarni cukierniczej, pomadkarni, waflarni, marmeladziarni, galanterii czekoladowej, pomadziarni, owocarni, kondensacji mleka, proszkowni mleka, drożdżowni, marmeladkarni, otrzymują ryczałt premiowy od stawki godzinowej, wynikającej z tabeli zaszeregowań:

zaszeregowani	od	grupy	III — VI włącznie	15%
„	do	„	VII	25%
„	do	„	VIII	40%

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 5

INFORMATOR O ZASZEREGOWANIU PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH W PRYWATNYM PRZEMYŚLE CUKIERNICZYM.

I. Robotnicy wykonujący najprostsze roboty, niewymagające żadnego wyszkolenia i doświadczenia:
   a) gońcy,
   b) sprzątaczki,
   c) uczniowie II roku.

II. Robotnicy wykonujący proste roboty w warunkach trudniejszych:
   a) wszelkie proste czynności przy robotach rzemieślnika itp.,
   b) sprzątaczki w oddziałach produkcyjnych,

c) robotnicy donoszący i odnoszący narzędzia, surowce, półprodukty itp.

III. Robotnicy wykonujący prace wymagające jednostronnego wyszkolenia albo systematycznego przyuczenia w okresie do 6-ciu miesięcy, pewnej zręczności zawodowej, wprawy i doświadczenia:
a) proste roboty o charakterze specjalnie utrudnionym, jak zmienne czynności pomocnicze przy robotach rzemieślniczych,
b) praczki, szwaczki, palacze centralnego ogrzewania,
c) robotnicy obsługujący nieskomplikowane maszyny,
d) zawijanie ręczne lub maszynowe karmelków, pieczywa, czekolady, wyrobów czekoladowych i inne czynności związane z pakowaniem wyrobów,
e) obciąganie wyrobów czekoladowych i pomadkowych.

IV. Roboty wymagające specjalnych umiejętności, które uzyskuje się przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego albo przyuczenie z dodatkowym doświadczeniem zawodowym; średnio trudne roboty o charakterze specjalnie utrudnionym:
a) pomoc gotowacza karmelu na vacum aparatach i kotłach otwartych,
b) przerabiacz karmelu,
c) pracownicy przy produkcji maszynowej pomadek mlecznych (obsługa irysiarek i toffiarek),
d) robotnicy odlewający korpusy, gotowacz mas na korpusy, pomoc drażeciarza,
e) odlewacze marmeladek,
f) pomoc palacza ziarna kakaowego, mielenie mas czekoladowych i ziarna kakaowego,
g) pomoc w czynnościach piecowego,
h) ogólna pomoc w czynnościach drukarza,
i) obsługa maszyn automatycznych, walcówek, krajarek itp.

V. Robotnicy wykwalifikowani.
Roboty wymagające obok zawodowej praktyki również i wiadomości fachowych, uzyskanych przez ukończenie szkoły zawodowej albo przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego:
a) maszyniści i palacze kotłowni przy mniejszych urządzeniach, wysokiej prężności, elektromonterzy, popielarze,

b) pomoc karmelarza karmelków twardych i nadziewanych, doprawiacz na dzień,
c) gotowacz masy marmeladkowej,
d) pomoc cukiernika przy wyrobach obciąganych,
e) obsługa elewatorów, czyściarek, pras hydraulicznych, pras ślimakowych, wygniataczek oraz suszarni.

VI. Trudniejsze roboty fachowe, wymagające wprawy i długoletniego doświadczenia, roboty wymagające przeszkolenia, a wykonywane w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) rzemieślnicy nieprodukcyjni,
b) gotowacz karmelu na vacuum aparatach i na kotłach otwartych,
c) gotowacz mas na pomadki mleczne,
d) palacz ziarna kakaowego, kawy lub orzechów itp.,
e) piecowy (waflowy),
f) majster kartoniarski.

VII. Specjalnie trudne albo odpowiedzialne roboty, wymagające dużych kwalifikacji i wiadomości fachowych oraz całkowitej samodzielności. Trudne roboty fachowe w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) karmelarz,
b) pomadkarz,
c) drażeciarz,
d) marmeladkarz,
e) cukiernik wyrobów obciąganych, cukiernik-owocarz, cukiernik-czekoladziarz, cukiernik piekarniany lub waflowy,
f) drukarz.

VIII. Roboty wymagające najwyższej kwalifikacji, zdolności mistrzowskich, całkowitej samodzielności i odpowiedzialności za pracę zespołów:
a) kierownik.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 6

ZASZEREGOWANIE I PŁACE PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH BRANŻY SUROGATÓW KAWOWYCH I NAMIASTEK SPOŻYWCZYCH.

1. Zaszeregowanie.

Każdy z pracowników fizycznych stosownie do swych kwalifikacji i pełnionych czynności zostaje zaszeregowany do odpowiedniej grupy zgodnie z wytycznymi zawartymi w Informatorze o kwalifikacjach i zaszeregowaniu pracowników fizycznych, będącym załącznikiem do niniejszego układu (załącznik Nr 7).

Zaszeregowanie pracowników przeprowadza kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z Zarządem Oddziału Związku Zawodowego podpisanego pod niniejszym układem.

W wypadku różnicy zdań, spór rozstrzyga Komisja powołana w tym celu przez kierownictwo zakładu pracy i miejscowy Oddział Związku Zawodowego.

2. Stawki płac.

Dla poszczególnych grup obowiązują stawki w niżej podanej wysokości:

Grupa	Stawka za godzinę zł
I	46.—
II	49.—
III	54.—
IV	59.—
V	65.—
VI	71.—
VII	75.—
VIII	82.—

3. Zaszeregowanie i płace uczniów.

Młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy w charakterze uczniów winni być wynagradzani w/g następujących zasad:

w pierwszym roku nauki zł 29.50 na godzinę pracy,

w drugim roku nauki w/g stawki godzinowej pracowników fizycznych zaszeregowanych do pierwszej grupy w tabeli płac,

w trzecim roku nauki wg stawki godzinowej odpowiadającej wykonywanej pracy.

W zawodach, w których okres nauki lub przyuczenia trwa krócej niż jeden rok, uczniowi przysługuje bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia, odpowiadająca wykonywanej pracy stawka godzinowa.

Określeniem „uczeń" objęci są pracownicy, którzy przyjęci zostali do zakładu pracy na podstawie formalnie zawartej umowy o naukę w zawodzie uznanym za rzemiosło.

4. **Dodatek morski i stołeczny.**

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miast: Gdańska, Gdyni, Sopot, Szczecina i Elbląga oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego, wolińskiego otrzymują dodatek morski w/g poniższej tabeli:

Grupa	Stawka za godzinę zł
I	2.10
II	2.40
III	2.80
IV	3.20
V	3.60
VI	4.—
VII	4.50
VIII	5.—

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miasta stołecznego Warszawy otrzymują dodatek stołeczny wg poniższej tabeli:

Grupa	Stawka za godzinę zł
I	1.30
II	1.40
III	1.60
IV	1.80
V	2.10
VI	2.40
VII	2.70
VIII	3.—

Dodatku morskiego i stołecznego nie wlicza się do podstaw wymiaru jakichkolwiek ruchomych składników płac, t.zn. nie bierze się ich pod uwagę ani przy obliczaniu stawki akordowej i premii, ani przy obliczaniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w nocy, w niedziele i święta. Dodatki

te stanowią samoistną część wynagrodzenia pracownika fizycznego i wypłacane są za taką ilość godzin, jaką on faktycznie w ciągu miesiąca przepracował.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 7

INFORMATOR O ZASZEREGOWANIU PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH W PRYWATNYM PRZEMYŚLE SUROGATÓW KAWOWYCH I NAMIASTEK SPOŻYWCZYCH.

I. Robotnicy wykonujący najprostsze roboty, niewymagające żadnego przeszkolenia i doświadczenia:
   a) gońcy,
   b) sprzątaczki biurowe,
   c) uczniowie drugiego roku.

II. Robotnicy wykonujący proste roboty w warunkach trudniejszych:
   a) wszelkie prostsze czynności przy robotach rzemieślnika itp.,
   b) sprzątaczki w oddziałach produkcyjnych,
   c) robotnicy donoszący i odnoszący narzędzia, surowce, półfabrykaty,
   d) fasoniarki, pudełkarki.

III. Robotnicy wykonujący prace wymagające jednostronnego wyszkolenia, albo systematycznego przyuczania w okresie do 6-ciu miesięcy, pewnej zręczności zawodowej, wprawy i doświadczenia:
   a) pomoc rzemieślnika,
   b) szwaczki, praczki,
   c) pomoc sortownika i słodziarza,
   d) krajaczki, sztancowaczki, pakowaczki,
   e) robotnicy przy myciu i korkowaniu, etykietowaniu i pakowaniu,
   f) transportowi, wyładowacze, ładowacze.

IV. Roboty wymagające specjalnych umiejętności, które uzyskuje się przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego, albo przyuczenie z dodatkowym doświadczeniem zawodowym; średnio trudne roboty o charakterze specjalnie utrudnionym:

a) obsługa automatów,
b) lasownicy, palacze w piecach dających temperaturę do prażenia i suszarni,
c) sortownicy, pracownicy suszarni.
d) pomoc przy prażeniu, pomocnik młynarza, pomoc mieszacza i suszarnika.

V. Robotnicy wykwalifikowani.
Roboty fachowe, wymagające obok zawodowej praktyki również i wiadomości fachowych uzyskanych przez ukończenie szkoły zawodowej, albo przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego:

a) młodszy słodziarz, młodszy prażacz,
b) robotnicy obsługujący baseny i motory pomp oraz prasy filtracyjne.

VI. Trudniejsze roboty fachowe wymagające wprawy i długoletniego doświadczenia, roboty wymagające przeszkolenia, a wykonywane w specjalnie uciążliwych warunkach:

a) rzemieślnicy nieprodukcyjni.
b) słodziarz, prażacz, mieszacz, suszarnik,
c) pomoc laboratoryjna,
d) robotnicy przy wyparkach, kłotniarkach, automatach i neutralizatorach, przy topieniu i gotowaniu tłuszczu.

VII. Specjalnie trudne albo odpowiedzialne roboty wymagające wysokich kwalifikacji i wiadomości fachowych oraz całkowitej samodzielności; trudne roboty fachowe w specjalnie uciążliwych warunkach:

a) starszy prażacz zmiany,
b) robotnicy przy obsłudze chłodni.

VIII. Roboty wymagające najwyższych kwalifikacji, zdolności mistrzowskich, całkowitej samodzielności i odpowiedzialności za pracę zespołów:

a) majstrowie kierujący grupą rzemieślników zaszeregowanych do grupy V — VI,
b) majster działu fabrykacji przyprawy.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 8

DODATEK ZA PRACĘ SZKODLIWĄ I UCIĄŻLIWĄ DLA ZDROWIA W BRANŻY SUROGATÓW KAWOWYCH I NAMIASTEK SPOŻYWCZYCH.

Dla pracowników fizycznych zatrudnionych w przemyśle kawowym przy piecach w suszarniach lassowych, ustala się dodatek do stawki zasadniczej w wysokości zł 7.— za jedną prac./godz. przy wykonywaniu następujących czynności:

a) praca palacza przy piecach w suszarniach lassowych,
b) praca w suszarniach lassowych przy suszeniu krajanki.

Pracownikom fizycznym sezonowym zatrudnionym w suszarniach korzenia cykorii, należy wypłacić dodatek sezonowy w wysokości 15% stawki godzinowej wraz z dodatkiem wyrównawczym.

Dodatek powyższy należy wypłacić jedynie w okresie kampanii suszarnianej.

Jeżeli zakład pracy zapewni pracownikowi zatrudnienie go przy innych pracach po upływie sezonu, to wówczas dodatek sezonowy takiemu pracownikowi nie przysługuje.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 9

DODATEK WYRÓWNAWCZY DLA PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH ZAKŁADÓW PRACY PRZEMYSŁU SUROGATÓW KAWOWYCH I NAMIASTEK SPOŻYWCZYCH.

Dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu surogatów kawowych i namiastek spożywczych ustala się dodatek wyrównawczy za każdą przepracowaną godzinę w/g poniższej tabeli:

Kategoria	Wysokość dodatku wyrównawczego w zł na 1 rob./godzinę
III	8.—
IV	8.—
V	8.—
VI	8.—
VII	10.—
VIII	20.—

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*
V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

Załącznik Nr 10

ZASZEREGOWANIE I PŁACE PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH BRANŻY OLEJARSKIEJ.

1. **Zaszeregowanie.**

Każdy z pracowników fizycznych stosownie do swych kwalifikacji i pełnionych czynności zostaje zaszeregowany do odpowiedniej grupy, zgodnie z wytycznymi zawartymi w informatorze o kwalifikacjach i zaszeregowaniu pracowników fizycznych, będącym załącznikiem do niniejszego układu (Załącznik Nr 11).

Zaszeregowanie pracowników przeprowadza kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z Zarządem Oddziału Związku Zawodowego, podpisanego pod niniejszym układem.

W wypadku różnicy zdań, spór rozstrzyga komisja powołana w tym celu przez kierownictwo zakładu pracy i miejscowy Oddział Związku Zawodowego.

2. **Stawki płac.**

Dla poszczególnych grup obowiązują stawki w niżej podanej wysokości:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	50.—
II	53.—
III	57.—
IV	61.—
V	66.—
VI	70.—
VII	72.—
VIII	80.—

3. Zaszeregowanie i płace uczniów.

Młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy w charakterze uczniów winni być wynagradzani wg następujących zasad:

w pierwszym roku nauki zł 29.50 za godzinę pracy,
w drugim roku nauki wg stawki godzinowej pracowników fizycznych zaszeregowanych do pierwszej grupy tabeli płac,
w trzecim roku nauki wg stawki godzinowej, odpowiadającej wykonywanej pracy.

W zawodach, w których okres nauki lub przyuczenia trwa krócej niż jeden rok, uczniowi przysługuje bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia, odpowiadająca wykonywanej pracy stawka godzinowa.

Określeniem „uczeń" objęci są pracownicy, którzy przyjęci zostali do zakładu pracy na podstawie formalnie zawartej umowy o naukę w zawodzie uznanym za rzemiosło.

4. Dodatek morski i stołeczny.

Pracownicy zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miast: Gdańska, Gdyni, Szczecina, Sopot, Elbląga oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego, wolińskiego otrzymują dodatek morski wg poniższej tabeli:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	2.10
II	2.40
III	2.80
IV	3.20
V	3.60
VI	4.—
VII	4.50
VIII	5.—

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miasta stołecznego Warszawy otrzymują dodatek stołeczny wg poniższej tabeli:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	1.30
II	1.40
III	1.60
IV	1.80
V	2.10
VI	2.40
VII	2.70
VIII	3.—

Dodatku morskiego i stołecznego nie wlicza się do podstaw wymiaru jakichkolwiek ruchomych składników płac, t. zn. nie bierze się ich pod uwagę ani przy obliczaniu stawki akordowej i premii, ani przy obliczaniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w nocy, w niedziele i święta.

Dodatki te stanowią samoistną część wynagrodzenia pracownika fizycznego i wypłacane są za taką ilość godzin, jaką on faktycznie w ciągu miesiąca przepracował.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*
V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 11

INFORMATOR O ZASZEREGOWANIU PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH W PRYWATNYM PRZEMYŚLE OLEJARSKIM.

I. Robotnicy wykonujący najprostsze roboty niewymagające żadnego wyszkolenia i doświadczenia:
   a) gońcy,
   b) sprzątaczki biurowe,
   c) uczniowie II roku.

II. Robotnicy wykonujący proste roboty w warunkach trudniejszych:
   a) wszelkie proste czynności przy robotach rzemieślnika itp.
   b) robotnicy donoszący narzędzia, surowce itp.

III. Robotnicy wykonujący prace wymagające wyszkolenia albo systematycznego przyuczenia w okresie 6-ciu miesięcy, pewnej zręczności zawodowej, wprawy i doświadczenia:
   a) wózkowy, pakowacz, pomocnik przy kierzni, przy obsłudze autoklawów, pomocnik walcowego,
   b) wagowy.

IV. Roboty wymagające specjalnych umiejętności, które uzyskuje się przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego albo przyuczenie z dodatkowym doświadczeniem zawodowym; średnio trudne roboty o charakterze specjalnie utrudnionym:
   a) obsługa wózków przy prasach zamkniętych oraz wentyli na prasach otwartych, obsługa krajacza makuchu, obsługa piwnicy, obsługa wirówki, obsługa pras filtracyjnych (błotniarek), obsługa pomp ciśnień autoklawów, suwnicy,
   b) walcowy (młynarz), robotnik przy prasach, suszarnicy, kopacz, pomocnik rafinera, pomoc przy obsłudze wykwaszalni scapstoków.

V. Robotnicy wykwalifikowani.

Roboty fachowe wymagające obok zawodowej praktyki również i wiadomości fachowych uzyskanych przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego:
   a) maszyniści i palacze kotłowni przy mniejszych urządzeniach,

b) obsługa silosa dziennego, rozdrabialni (gniotowników), pras wstępnych i wtórnych,
c) pakier, rafiner, obsługa walców, prażarek, wykwaszalni, mieszarki próżniowej,
d) obsługa przy bieleniu oleju.

VI. Trudniejsze roboty fachowe wymagające wprawy i długoletniego doświadczenia, roboty wymagające przeszkolenia, a wykonywane w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) rzemieślnicy produkcyjni,
b) starszy palacz,
c) obsługa kierzni, nadzór nad prasami ślimakowymi.

VII. Specjalnie trudne albo odpowiedzialne roboty wymagające dużych kwalifikacji i wiadomości fachowych oraz całkowitej samodzielności; trudne roboty fachowe w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) olejarz (majster olejarski),
b) szczególnie trudne montaże skomplikowanych mechanizmów i ich części.

VIII. Roboty wymagające najwyższych kwalifikacji, zdolności mistrzowskich, całkowitej odpowiedzialności:
a) kierowanie grupą rzemieślników zaszeregowanych do grupy V — VI,
b) starszy elektromonter.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 12

DODATEK WYRÓWNAWCZY DLA PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH ZAKŁADÓW PRACY PRZEMYSŁU OLEJARSKIEGO.

Dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu olejarskiego ustala się dodatek wyrównawczy za każdą przepracowaną godzinę wg poniższej tabeli:

Kategoria	Wysokość dodatku wyrównawczego w zł na 1 rob./godz.
IV	4.—
V	8.—
VI	13.—
VII	18.—
VIII	30.—

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 13

ZASZEREGOWANIE I PŁACE PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH BRANŻY ZIEMNIACZANEJ.

1. Zaszeregowanie.

Każdy z pracowników fizycznych stosownie do swych kwalifikacji i pełnionych czynności zostaje zaszeregowany do odpowiedniej grupy, zgodnie z wytycznymi, zawartymi w informatorze o kwalifikacjach i zaszeregowaniu pracowników fizycznych, będącym załącznikiem do niniejszego układu (załącznik Nr 14).

Zaszeregowanie pracowników przeprowadza kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z Zarządem Oddziału Związku Zawodowego, podpisanego pod niniejszym układem.

W wypadku różnicy zdań, spór rozstrzyga Komisja powołana w tym celu przez kierownictwo zakładu pracy i miejscowy Oddział Związku Zawodowego.

2. Stawki płac.

Dla poszczególnych grup obowiązują stawki w niżej podanej wysokości:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	36.—
II	39.—
III	42.—

IV	44.—
V	49.—
VI	52.—
VII	56.—
VIII	61.—
IX	66.—
X	72.—

3. Zaszeregowanie i płace uczniów.

Młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy w charakterze uczniów winni być wynagradzani w/g następujących zasad:

w pierwszym roku nauki zł 29.50 za godzinę pracy,

w drugim roku nauki w/g stawki godzinowej pracowników fizycznych zaszeregowanych do pierwszej grupy tabeli płac,

w trzecim roku nauki w/g stawki godzinowej odpowiadającej wykonywanej pracy.

W zawodach, w których okres nauki lub przyuczania trwa krócej niż jeden rok, uczniowi przysługuje bezpośrednio po ukończeniu nauki odpowiadająca wykonywanej pracy stawka godzinowa.

Określeniem „uczeń" objęci są pracownicy, którzy przyjęci zostali do zakładu pracy na podstawie formalnie zawartej umowy o naukę w zawodzie uznanym za rzemiosło.

4. Dodatek morski i stołeczny.

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy, znajdujących się na obszarze miast: Gdańska, Gdyni, Szczecina, Sopot, Elbląga, oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego, wolińskiego otrzymują dodatek morski w/g poniższej tabeli:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	2.10
II	2.40
III	2.70
IV	3.—
V	3.30
VI	3.70
VII	4.10
VIII	4.40
IX	4.70
X	5.—

Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miasta stołecznego Warszawy otrzymują dodatek stołeczny w/g poniższej tabeli:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	1.30
II	1.40
III	1.50
IV	1.70
V	1.90
VI	2.20
VII	2.40
VIII	2.60
IX	2.80
X	3.—

Dodatku morskiego i stołecznego nie wlicza się do podstaw wymiaru jakichkolwiek ruchomych składników płac, t. zn. nie bierze się ich pod uwagę ani przy obliczaniu stawki akordowej i premii, ani przy obliczaniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w nocy, w niedziele i święta. Dodatki te stanowią samoistną część wynagrodzenia pracownika fizycznego i wypłacane są za taką ilość godzin, jaką on faktycznie w ciągu miesiąca przepracował.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 14

INFORMATOR O ZASZEREGOWANIU PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH W PRYWATNYM PRZEMYŚLE ZIEMNIACZANYM.

I. Robotnicy wykonujący najprostsze roboty niewymagające żadnego wyszkolenia i doświadczenia, gońcy, sprzątaczki biurowe, pomoc laboratoryjna, kobiety zatrudnione przy lżejszych pracach na krochmalni i syropiarni jak: mycie beczek, pomoc w spławisku, przy wybieraniu ka-

mieni, młodociani uczniowie w II roku nauki, robotnicy sprzątacze przy pieleniu torów i basenów, naprawie worków itp.

II. Robotnicy wykonujący proste roboty w warunkach trudniejszych, robotnicy placowi i magazynowi, robotnicy w krochmalni i rafinerii, mycie żłobów kamiennych, obsługa skrzyń mąki wysuszonej, obsługa obsiewaczy, pompowanie mleczka, pomoc w rafinerii, robotnicy na blachach i opławiaku, pom. na płóczkach, II pom. palacza, kobiety przy praniu serwet, obsługa windy.

III. Robotnicy wykonujący prace wymagające jednostronnego wyszkolenia albo systematycznego przyuczania w okresie 6 miesięcy: robotnicy na filtrach, prasach, palacze pieca kostnego, gotowacze kości, I pomoc palacza, robotnicy na spławku kartoflanym, obsługa elewatora ziemniaczanego, obsługa ekstraktorów, obsługa kamieni młyńskich, obsługa pralni rafineryjnych i szlamowych, obsługa stacji przygotowania SO_2, obsługa zagęszczaczy, obsługa odstojników; obsługa rozlewni syropu, pomoc rzemieślników, robotnicy transportowi.

IV. Roboty wymagające specjalnych umiejętności o charakterze utrudnionym: starszy robotnik w magazynie, starszy robotnik w rafinerii, obsługa suszarni próżnianej typu „Passburg", obsługa suszarni płótniarki typu „Buznora", nawilżacze aparatu „Velziga", nawilżacze aparatu „Sprackhofa", gotowacze na warnikach, obsługa, grupowi laboranci przyuczeni, rzemieślnicy przyuczeni, rymarze ruchowi, maszynista małej parowej maszyny.

V. Robotnicy wykwalifikowani wykonujący prace o dużej odpowiedzialności z pewną praktyką zawodową lub ukończonym kursem przysposobienia przemysłowego. Obsługa tarek, obsługa konwertora, obsługa wyparki i warnika, obsługa filtrów węgla koksowego, przodownicy placowi przy opakowaniu syropu, maszynista dużej parowej maszyny, palacz kotłowni przy mniejszych urządzeniach, rzemieślnicy pracujący pod nadzorem popiekarza.

VI. Trudniejsze roboty fachowe wymagające długoletniego doświadczenia lub w utrudnionych warunkach pracy: starszy palacz kotłowy, starszy maszynista na większych urządzeniach suwnicowych, czerpakach itp., rzemieślnicy odpowiedzialni jak: elektrotechnik, blacharz, ślusarz, stolarz, murarz, kowal, spawacz, tokarz itp.

VII. Specjalnie trudne albo odpowiedzialne roboty wymagające wysokich kwalifikacji i wiadomości fachowych oraz całkowitej samodzielności:
1) gotowacz na konwertorze.

VIII. Roboty wymagające najwyższych kwalifikacji, zdolności mistrzowskich, całkowitej samodzielności i odpowiedzialności za pracę zespołów:
1) zmianowy,
2) grupowy, kierownik itp.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*
V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 15.

DODATEK WYRÓWNAWCZY DLA PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH ZAKŁADÓW PRACY PRZEMYSŁU ZIEMNIACZANEGO.

Dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu ziemniaczanego ustala się dodatek wyrównawczy za każdą przepracowaną godzinę w/g poniższej tabeli:

Kategoria	Wysokość dodatku wyrównawczego w zł za rob./godzinę
I	12.—
II	12.—
III	12.—
IV	12.—
V	12.—
VI	12.—
VII	8.—
VIII	8.—
IX	8.—
X	8.—

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*
V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 16

DODATEK ZA PRACE CIĘŻKIE I SZKODLIWE DLA ZDROWIA W PRZEMYŚLE ZIEMNIACZANYM.

Dla pracowników fizycznych zatrudnionych w przemyśle ziemniaczanym ustala się dodatek do stawki zasadniczej na jedną pracowniko-godzinę w wysokości 4.— zł, za pełnienie następujących czynności ciężkich i szkodliwych dla zdrowia:

a) w krochmalniach — gotowanie kwasu siarkowego (SO_2),
b) w syropiarniach — konwertorzyści oraz zatrudnieni przy regeneracji węgla kostnego,
c) w dekstryniarniach w okresie produkcji gatunków dekstrynu żółtych lub dla obsługi retort i aparatów nawilżających (z wyjątkiem palaczy).

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 17

ZASZEREGOWANIE I PŁACE PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH BRANŻY MLECZARSKO-JAJCZARSKIEJ.

1. Zaszeregowanie.

Każdy z pracowników fizycznych stosownie do swych kwalifikacji i pełnionych czynności zostaje zaszeregowany do odpowiedniej grupy, zgodnie z wytycznymi zawartymi w informatorze o kwalifikacjach i zaszeregowaniu pracowników fizycznych, będącym załącznikiem do niniejszego układu (Zał. Nr 19).

Zaszeregowanie pracowników przeprowadza kierownictwo zakładu pracy w porozumieniu z Zarządem Oddziału Związku Zawodowego podpisanego pod niniejszym układem.

W wypadku różnicy zdań, spór rozstrzyga Komisja powołana w tym celu przez kierownictwo zakładu pracy i miejscowy Oddział Związku Zawodowego.

2. Stawki płac.

Dla poszczególnych grup obowiązują stawki w niżej podanej wysokości:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	45.—
II	50.—
III	54.—
IV	59.—
V	65.—
VI	70.—
VII	75.—
VIII	80.—

3. Zaszeregowanie i płace uczniów.

Młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy w charakterze uczniów winni być wynagradzani w/g następujących zasad:

w pierwszym roku nauki zł 29.50 za godzinę pracy,

w drugim roku nauki w/g stawki godzinowej pracowników fizycznych zaszeregowanych do pierwszej grupy tabeli płac,

w trzecim roku nauki w/g stawki godzinowej odpowiadającej wykonywanej pracy.

W zawodach, w których okres nauki lub przyuczenia trwa krócej niż jeden rok, uczniowi przysługuje bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia, odpowiadająca wykonywanej pracy stawka godzinowa.

4. Dodatek morski i stołeczny.

A) Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miast: Gdańska, Gdyni, Szczecina, Sopot, Elbląga oraz powiatów: gdańskiego, morskiego, elbląskiego, szczecińskiego i wolińskiego otrzymują dodatek morski w/g niżej podanej tabeli:

Grupa	Stawka na godzinę zł
I	2.10
II	2.40
III	2.80
IV	3.20
V	3.60
VI	4.—
VII	4.50
VIII	4.—

B) Pracownicy fizyczni zatrudnieni w zakładach pracy znajdujących się na obszarze miasta stołecznego Warszawy otrzymują dodatek stołeczny w/g poniższej tabeli:

Grupa	**Stawka na godzinę zł**
I	1.30
II	1.40
III	1.60
IV	1.80
V	2.10
VI	2.40
VII	2.70
VIII	3.—

C) Dodatku morskiego i stołecznego nie wlicza się do podstawy wymiarów jakichkolwiek ruchomych płac, t. zn. nie bierze się ich pod uwagę ani przy obliczaniu stawki akordowej i premii, ani przy obliczaniu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, za pracę w nocy, w niedziele i święta. Dodatki te stanowią samoistną część wynagrodzenia pracownika fizycznego i wypłacone są za taką ilość godzin, jaką on faktycznie w ciągu miesiąca przepracował.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 18.

DODATEK WYRÓWNAWCZY DLA PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH ZAKŁADÓW PRACY PRZEMYSŁU MLECZARSKO-JAJCZARSKIEGO.

Dla pracowników fizycznych zakładów pracy przemysłu mleczarsko-jajczarskiego ustala się dodatek wyrównawczy za każdą przepracowaną godzinę w/g poniższej tabeli:

Kategoria	Wysokość dodatku wyrównawczego w zł za rob./godzinę
III	6.—
IV	6.—
V	10.—
VI	15.—
VII	15.—
VIII	20.—

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 19

INFORMATOR O ZASZEREGOWANIU PRACOWNIKÓW FIZYCZNYCH W PRYWATNYM PRZEMYŚLE MLECZARSKO-JAJCZARSKIM.

I. Robotnicy wykonujący najprostsze roboty, niewymagające żadnego wyszkolenia i doświadczenia:
   a) gońcy,
   b) sprzątaczki biurowe,
   c) uczniowie drugiego roku.

II. Robotnicy wykonujący proste roboty w warunkach trudniejszych.

III. Robotnicy niewykwalifikowani ciężko pracujący, posiadający jednostronne wyszkolenie albo systematyczne przyuczenie w okresie do 6-ciu miesięcy:
   a) robotnicy przy odbiorze mleka, myciu konwi i butelek, znakowacze,
   b) konwojenci,
   c) praczki, szwaczki, palacze centralnego ogrzewania,
   d) robotnicy zatrudnieni przy przeładunkach.

IV. Roboty wymagające specjalnych umiejętności, które uzyskuje się przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego albo przyuczenie z dodatkowym doświadczeniem zawodowym; średnio trudne roboty o charakterze specjalnie utrudnionym:

a) proste roboty rzemieślnika, które wymagają umiejętności pracy na nieskomplikowanych maszynach,
b) robotnicy magazynów, pomocnik palacza, pakowacze,
c) zbijanie nowych i reperacja starych skrzyń,
d) brygadziści przy odbiorze mleka, przy myciu konwi i butelek.

V. Robotnicy wykwalifikowani.
Roboty fachowe wymagające obok zawodowej praktyki również i wiadomości fachowych uzyskanych przez ukończenie szkoły zawodowej albo przez ukończenie kursu przysposobienia przemysłowego:
a) maszyniści i palacze kotłowni przy mniejszych urządzeniach, elektromonterzy, popielarze,
b) laboranci, sortowacze, obsługa maszyn.

VI. Trudniejsze roboty fachowe wymagające wprawy i długoletniego doświadczenia, roboty wymagające przeszkolenia, a wykonywane w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) rzemieślnicy nieprodukcyjni.
b) starszy palacz,
c) maślarz, baseniarz.

VII. Specjalnie trudne albo odpowiedzialne roboty wymagające wysokich kwalifikacji i wiadomości fachowych oraz całkowitej samodzielności. Trudne roboty fachowe w specjalnie uciążliwych warunkach:
a) szczególnie trudne montaże najrozmaitszych maszyn i skomplikowanych mechanizmów — świetlarze, chłodniarze,
b) rozbijacz.

VIII. Roboty wymagające najwyższych kwalifikacji, zdolności mistrzowskich, całkowitej samodzielności i odpowiedzialności za pracę zespołów:
a) kierownik,
b) starszy elektromonter.

Warszawa, dnia 14.V.1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*
V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 20.

TABELA NORM ODZIEŻY ROBOCZEJ I OCHRONNEJ DLA PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

1. Dział produkcyjny

Przemysł cukierniczy

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
1.	Pracownicy, zatrudnieni w drażetkarni, karmelarni, pakowni, zawijalni, czekoladziarni i pomadkarni	**dla mężczyzn**			
		bluza robocza płócienna biała	1	18 mies.	
		fartuch płócienny biały	1	24 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		dla kobiet			
		fartuch płócienny biały	1	24 ,,	
		fartuch gumowy	1	24 ,,	
		chustka na głowe	1	18 ,,	
		rękawice brezent.	1	6 ,,	
2.	Pracownicy, zatrudnieni w magaz. mat opałowych, paliwa i surowców	**dla mężczyzn**			
		bluza robocza drelichowa	1	12 ,,	
		spodnie rob. drel.	1	12 ,,	
		drewniaki	1	6 ,,	
3.	Pracownicy, zatrudnieni w dziale makaronu i marmeladkarni	**dla mężczyzn**			
		bluza płócienna biała	1	18 ,,	
		fartuch płócienny biały	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		dla kobiet			
		bluza płócienna	1	18 ,,	
		fartuch biały	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		rękawice brezent.	1	6 ,,	

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
4.	Pracownicy, zatrudnieni przy opakowaniu	**dla mężczyzn**			
		fartuch płócienny biały	1	24 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		dla kobiet			
		fartuch płóc. biały	1	24 ,,	
		chustka biała	1	18 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		rękawice brezent.	1	6 ,,	
5.	Pracownicy, zatrudnieni w magazynie technicz.	**dla mężczyzn**			
		bluza drelichowa	1	12 ,,	
		spodnie drelich.	1	12 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
6.	Pracownicy, zatrudnieni w magazynie wyrobów gotowych	**dla mężczyzn i kobiet**			
		płaszcz płóc. biały	1	24 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
7.	Pracownicy, zatrudnieni w owocarni (marmeladziarni)	**dla mężczyzn**			
		bluza płóc. biała	1	18 ,,	
		fartuch biały	1	24 ,,	
		kaptur szybowy	1	36 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		dla kobiet			
		bluza płóc. biała	1	18 ,,	
		fartuch płóc. biały	1	24 ,,	
		kaptur szybowy	1	36 ,,	
		chustka biała	1	18 ,,	
		pantofle filcowe	1	12 ,,	
		rękawice brezent.	1	6 ,,	
8.	Pracownicy, zatrudnieni w piekarniach (wyr. delikatesów)	**dla mężczyzn**			
		bluza płóc. biała	1	18 ,,	
		fartuch płóc. biały	1	24 ,,	
		czapka biała	1	24 ,,	
		pantofle flanel.	1	12 ,,	
		dla kobiet			
		bluza płóc. biała	1	13 ,,	
		fartuch płóc. biały	1	24 ,,	
		chustka biała	1	18 ,,	
		pantofle filc.	1	12 ,,	
		rękawice brezent.	1	6 ,,	

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi

Przemysł surogatów kawowych i namiastek spożywczych.

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
9.	Pracownicy, zatrudnieni w czyszczarni mieszadeł i suszarni cykorii	bluza drelich. bawełniania	1	12	„
		spodnie drelich. bawełniane	1	12	„
		czapka drelich.	1	24	„
10.	Pracownicy, zatrudnieni w pakowni wyrobów budyni i olej. aromat.	bluza płóc. biała	1	18	„
		fartuch płóc.	1	24	„
		czapki płóc.	1	24	„
11.		płaszcz drelich. bawełniany	1	12	„
		czapka drelich.	1	24	„
12	Laboranci	płaszcz płóc. biały	1	24	„
13.	Ogrodnicy	bluza drelich. bawełniana	1	12	„
		spodnie drelich. bawełniane	1	12	„

Przemysł olejarski

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
14.	Pracownicy, zatrudnieni w magazynowni i utwardzalni	bluza płóc. biała	1	18	„
		fartuch płóc. biały	1	24	„
		czapka płóc. biała	1	24	„
15.	Pracownicy tłoczni i ekstrakcji	kombinezon brezentowy	1	30	„
		czapki drelich.	1	24	„
		fartuchy gumowe	1	24	„
		drewniaki	1	6	„
16.	Pracownicy poszczepialni, mycie beczek i cystern	bluza drelich. bawełniana	1	12	„
		spodnie drelich. bawełniane	1	12	„
		czapka drel. baw.	1	24	„
		buty gumowe do kolan	1	24	„
		rękawice gum.	1	12	„

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
17.	Pracownicy mydlarni	bluza drelich. bawełniana	1	12 ,,	
		spodnie drel. baw.	1	12 ,,	
		fartuch drel. baw.	1	18 ,,	
		czapka drel. baw	1	24 ,,	
		drewniaki	1	6 ,,	
18.	Pracownicy, zatrudnieni w rozlewni oleju	bluza drel. baw.	1	12 ,,	
		spodnie drel. baw.	1	12 ,,	
		fartuch gum.	1	24 ,,	
		czapka drelich.	1	24 ,,	
		drewniaki	1	6 ,,	

Przemysł ziemniaczany

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
19.	Pracownicy, zatrudnieni przy spławalni, żłobach, myciu sit i beczek, tartakach, ekstraktorach i pasburgach	bluza drel. baw.	1	12 ,,	
		spodnie drel. baw.	1	12 ,,	
		fartuchy gumowe	1	24 ,,	
		czapki drl. baw.	1	24 ,,	
		buty gum. do kolan	1	24 ,,	
20.	Pracownicy, zatrudnieni przy kwasach	bluza drel. baw.	1	12 ,,	
		spodnie drel. baw.	1	12 ,,	
		czapki drel. baw.	1	24 ,,	
		fartuchy gumowe	1	24 ,,	
		drewniaki	1	6 ,,	
		rękawice gumowe	1	3 ,,	
21.	Pracownicy, zatrudnieni w suszarni	bluza drel. baw.	1	12 ,,	
		spodnie baw.	1	12 ,,	
		czapka	1	24 ,,	

Przemysł mleczarsko-jajczarski

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
22.	Pracownicy, zatrudnieni przy odbiorze mleka, myciu butelek, pakowaniu masła	bluza płóc. biała	1	12 ,,	
		spodnie płóc. białe	1	12 ,,	
		buty gum. do kolan lub trepy	1	24 ,,	
		czapka płóc. biała	1	24 ,,	
		fartuch gumowy lub gumowany	1	24 ,,	

Lp.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi

2. Dział gospodarczy

Lp.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
23.	Pracownicy, zatrudnieni w ambulatoriach lekarskich, dentystycznych	**dla mężczyzn i kobiet** płaszcz płóc biały	1	24 „	
24.	Bednarze, cieśle, krawcy, rymarze, stolarze, szewcy, szklarze, blacharze, pracownicy przy ekspedycji, ślusarze, prac. transportów towarów między działami w budynkach bez wind towarowych, w magazynach, na wolnym powietrzu, klat. schodowych	kombinezon spodnie-bluza drelich.	1	12 „	
25.	Elektromonterzy	kombinezon	1	12 „	
		rękawice gumowe	1	w miarę zużycia	
26.	Gońcy	bluza - spodnie	1	12 „	
		buty skórzane	1	24 „	
27.	Hydraulicy	bluza - spodnie	1	12 „	
28.	Kier. samochodów ciężarowych konwojenci	kombinezon	1	12 „	
		kożuch	1	48 „	
		buty filcowe	1	36 „	
		rękawice	1	24 „	
29.	Kier. samochodów osobowych	kombinezon drel.	1	12 „	
30.	Kucharze	**dla mężczyzn**			
		bluza płóc. biała	1	18 „	
		fartuch płóc. biały	1	24 „	
		fartuch gumowy	1	24 „	
		czapka płóc. biała	1	18 „	
		pantofle filcowe	1	12 „	
		dla kobiet			
		fartuch płóc. biały	1	24 „	
		chustka płóc. biała	1	18 „	
		fartuch gumowy	1	24 „	
		pantofle filcowe	1	12 „	

L.p.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności	Uwagi
31.	Pracownicy, zatrudnieni w laboratoriach	**dla mężczyzn i kobiet**			
		płaszcz płóc. biały	1	24	„
		pantofle filcowe	1	12	„
32.	Malarze	bluza drel. baw.	1	12	„
		spodnie drel. baw.	1	12	„
		bluza szybowa	1	12	„
33.	Tokarze i mechanicy	kombinezon	1	12	„
34.	Murarze	kombinezon	1	12	„
		drewniaki	1	6	„
35.	Pracownicy przy myciu beczek	buty gumowe	1	24	„
		fartuchy gumowe	1	24	„
		bluza - spodnie drelichowe	1	12	„
36.	Palacze	bluza - spodnie drelichowe	1	12	„
		drewniaki	1	6	„
37.	Praczki	fartuch drelich.	1	12	„
		fartuch gumowy	1	24	„
		drewniaki	1	6	„
33.	Spawacze	bluza-spod. drel.	1	12	„
		buty typu wojsk.	1	24	„
		okulary przeciwblaskowe, nagolenniki			
39.	Sprzątaczki	płaszcz drel. baw.	1	12	„
		drewniaki	1	6	„
40.	Straż pożarna	bluza sukienna	1	24	„
		spodnie sukienne	1	18	„
		płaszcz sukienny	1	36	„
		czapka sukienna	1	24	„
		buty z cholewami skórzane	1	36	„
		pas typu wojsk.	1	36	„

Lp.	Rodzaj zatrudnienia	Rodzaj odzieży	Norma ilość	Czasokres używalności		Uwagi
41.	Straż przemysłowa	bluza sukienna	1	24	,,	
		spodnie sukienne	1	18	,,	
		płaszcz sukienny	1	36	,,	
		czapka	1	24	,,	
		buty filcowe	1	36	,,	
		pas typu wojsk	1	36	,,	
		peleryna przeciw-deszczowa	1	24	,,	
				43	,,	
		kożuch długi	1			kożuchy długie tylko dla posterunk.
42.	Woźnice	bluza-spod. drel.	1	12	,,	
		peleryna przeciw-deszczowa	1	30	,,	
		drewniaki	1	6	,,	

M. P.

(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.

Przewodniczący

(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący

(—) *M. Berber*

Załącznik Nr 21.

PROTOKÓŁ DODATKOWY DO UKŁADU ZBIOROWEGO PRACY DLA PRYWATNEGO PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO (BRANŻY CUKIERNICZEJ).

Stosowane dotychczas normy przy zawijaniu cukierków i pakowaniu herbatników, oparte o dotychczas obowiązujące lokalne układy zbiorowe pracy, zachowują moc obowiązującą do czasu opracowania właściwych norm dla poszczególnych zakładów pracy przez specjalnie powołane do tego komisje, składające się z przedstawicieli pracowników danego zakładu pra-

cy, przedstawicieli Zarządu Oddziału Związku Zawodowego i pracodawcy.

Obydwie strony zobowiązują się do niezwłocznego przystąpienia do opracowania wymienionych norm.

Warszawa, dnia 14 maja 1949 r.

M. P.
(—) *M. Filipowski* (—) *J. Gaik*

M. P.
Przewodniczący
(—) *J. Lisowski*

V. Przewodniczący
(—) *M. Berber*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM: MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA, PLAC DĄBROWSKIEGO 1.

Cena niniejszego numeru 160 zł

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3. 900 Zam. 3401 B-83121